

På den anden side, og det er negativsiden, er det også en teknologi, der kan misbruges, og som ført ud i sin videste konsekvens er totalt uacceptabel. Derfor er det nødvendigt, at der er en meget stærk samfundsmæssig kontrol.

Når et gensplejset produkt sendes på markedet her i landet, skal det være vurderet og fundet miljø- og sundhedsmæssigt i orden. Forsigtighedsprincippet bliver herigennem en af grundpillerne i den danske politik på området. Det er da også udgangspunktet for administrationen af loven om miljø- og genteknologi fra 1991. Som jeg sagde det før, blev den lov vedtaget af et enigt Folketing, og den hviler i øvrigt på en meget enig lovgivning helt tilbage fra 1986. Loven indebærer en grundig myndighedsbehandling og høringsprocedure i hver enkelt udsætnings- og markedsføringssag.

Det er også udtryk for 3 andre grundpiller i regeringens politik på området: Der skal være åbenhed i disse sager, der skal være offentlig indsigt i beslutningsprocessen, og befolkningen skal kunne føle sig tryk ved myndighedsbehandlingen af de konkrete sager.

Den 4. grundpille er, at befolkningen skal sikres et frit forbrugsvalg. Det kan kun ske ved, at man giver besked til forbrugerne, om de produkter, de køber, er genetisk modificeret eller ej.

Genteknologiloven fra 1991 indeholder bl.a. den nationale gennemførelse af det EU-direktiv, der omhandler fælles EU-godkendelse af gensplejsede organismer til udsætning. Som bekendt skal et nyt produkt, der ønskes markedsført i EU, have en tilladelse fra myndighederne i et af medlemslandene. En tilladelse gives først, når alle lande har haft lejlighed til at udtale sig. Er bare ét af EU-landene utilfreds med ansøgningen, skal den drøftes mellem alle landene i et særligt udvalg med sagkyndige. Er tvivlen så stor, at der ikke er flertal for at give en tilladelse, skal sagen diskuteres på ministerniveau, sådan som det f.eks. er sket i majssagen.

I de fleste sager, vi indtil nu har haft, har Danmark ikke haft konkrete miljø- eller sundhedsmæssige betænkeligheder. I rapssagen, som jeg nævnte indledningsvis, har Danmark dog fremført betænkelighed ved de langsigtede miljømæssige konsekvenser af, at disse rapsplanter blev gjort modstandsdygtige over for sprøjtegifte.

Som opfølgning på folketingsbeslutningen fra 1994, hvor regeringen blev opfordret til at arbejde for mærkning af genetisk modificerede levnedsmidler, har regeringen konsekvent forlangt

mærkning i forbindelse med ansøgning om markedsføring af genetisk modificerede planter.

Skal det have mening, at levnedsmidler skal mærkes, må vi også forlange mærkning af de gensplejsede planter, der anvendes som råvarer i levnedsmidler. Det synspunkt har imidlertid endnu ikke kunnet samle flertal i EU, men på det seneste møde, vi havde her i mandags i EU, gav miljøkommissæren på vegne af Kommissionen tilsagn om, at Kommissionen ville komme med forslag om mærkning på dette område.

I stedet for at anlægge det synspunkt, at vi slet ikke skal deltage i det internationale samarbejde, kan man sige, at selv et lille land, der har gode argumenter og fremfører dem med ihærdighed og styrke, kan være med til at påvirke udviklingen. I den forbindelse kan man selvfølgelig også sige tak til de folkelige kræfter, som har været med til at rejse debatten.

Jeg tror, at flere og flere lande efterhånden vil vågne op og erkende, at det frie informerede forbrugsvalg, hvor man fortæller om disse ting, er et krav, som simpelt hen skal gennemføres.

Vi har også hele tiden fastholdt kravet om en national godkendelse af gensplejsede levnedsmidler. Danmark fandt i modsætning til flertallet af de øvrige EF-lande allerede for 10 år siden behov for at stille krav om, at gensplejsede levnedsmidler skal godkendes af sundhedsministeren, inden de bliver sendt på markedet. Levnedsmiddelstyrelsen har netop og i øvrigt for første gang godkendt den første gensplejsede sojabønne, efter at en grundig analyse har vist, at bønnen ikke sundheds- og ernæringsmæssigt adskiller sig fra den traditionelle sojabønne.

Som nævnt har det hele tiden været den danske regerings holdning, at gensplejsede levnedsmidler skal mærkes, ikke fordi de indebærer en sundhedsrisiko – de er jo godkendt – men for, at forbrugerne skal have mulighed for at vide, hvad produktet består af.

På baggrund af forliget mellem Rådet og Parlamentet tegner der sig på nuværende tidspunkt et flertal blandt EU-medlemsstaterne for et forlig omkring novel food-forordningen, og forliget går ud på – hvad jeg synes er godt – at der bliver et obligatorisk krav om mærkning af levnedsmidler eller ingredienser, som indeholder eller består af genmodificerede organismer. For levnedsmidler, der er fremstillet på grundlag af modificerede organismer, vil der blive tale om en sag til sag-vurdering, fordi disse produkter skal mærkes, når de med hensyn til sammensætning, ernæringsmæssig betydning eller for-